

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Investování do CP

Tomáš Hofman

Bakalářská práce

2013

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Tomáš Hofman**
Osobní číslo: **E10626**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management podniku: Management malých a středních podniků**
Název tématu: **Investování do CP**
Zadávací katedra: **Ústav podnikové ekonomiky a managementu**

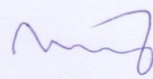
Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem bakalářské práce je investování do cenných papírů v České republice.
Základní pojmy
Historie investování v ČR
Investování do vybraných CP
Způsoby investování
Výhody a nevýhody spojené s investováním do CP
Vlastní návrhy a doporučení

Rozsah grafických prací: -
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická
Seznam odborné literatury:

JÍLEK, Josef. Akciové trhy a investování. 1. vyd. Praha: Grada, 2009, 656 s. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-2963-3.
MUSÍLEK, Petr. Trhy cenných papírů. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Ekopress, 520 s. ISBN 978-80-86929-70-5.
NESNÍDAL, Tomáš a PODHAJSKÝ, Petr. Obchodování na komoditních trzích průvodce spekulanta. 2. rozš. vyd. / . Praha: Grada, 2007, 200 s. ISBN 80-247-1851-0.
REJNUŠ, Oldřich. Finanční trhy. 3., rozš. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2011, 689 s. Ekonomie (Key Publishing). ISBN 978-80-7418-128-3.
SVOBODA, Martin. Asset guide: [průvodce finančními indexy]. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2006, 372 s. ISBN 80-251-1284-5.

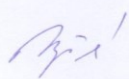
Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Josef Novotný

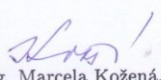
Ústav podnikové ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce: 28. června 2012

Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2013

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Marcela Kožená, Ph.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 9. října 2012

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v Seznamu použitých zdrojů.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména ze skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako Školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 22. 4. 2013

Tomáš Hofman

PODĚKOVÁNÍ

Chtěl bych tímto poděkovat vedoucímu své práce, Ing. Josefu Novotnému, Ph.D., za jeho podporu při psaní bakalářské práce a jeho cenné rady.

ANOTACE

Cílem této práce bylo investování do cenných papírů v České republice. Konkrétně se jednalo o pět akciových společností obchodovaných na Burze cenných papírů Praha, které dosáhly v roce 2012 nejvyšší likvidity. U těchto titulů byly porovnávány jejich kapitálové a dividendové výnosy a zkoumán potenciál pro budoucí investice.

KLÍČOVÁ SLOVA

Akcie, dividendy, investice, cenné papíry, burza

TITLE

Investing into securities

ANNOTATION

Objective of this thesis is investing into securities in Czech Republic. Specifically five stock companies at Prague Stock Exchange with highest trading volume during year 2012. Yields of these companies are compared against each other and potential of investing into these companies is analysed.

KEYWORDS

Stocks, Dividend, Investment, Securities, Stock Exchange

OBSAH

ÚVOD.....	9
1 ZÁKLADNÍ POJMY	10
2 HISTORIE INVESTOVÁNÍ V ČR OD ROKU 1989	13
2.1 Transformace české ekonomiky	13
2.2 Vývoj Burzy cenných papírů Praha	14
2.3 Vývoj burzy RM-Systém	15
3 MOŽNOSTI INVESTOVÁNÍ DO CP V ČR.....	16
3.1 Klasifikace cenných papírů v ČR dle zákona	16
3.2 Možnosti investování na BCPP	18
3.3 Systém obchodů na BCPP	20
3.4 Analýza obchodníků s cennými papíry na BCPP	22
4 INVESTOVÁNÍ DO VYBRANÝCH CP.....	28
4.1 Nejlikvidnější akcie na BCPP	28
5 VÝHODY A NEVÝHODY INVESTOVÁNÍ DO VYBRANÝCH CP.....	36
6 VLASTNÍ NÁVRHY A DOPORUČENÍ.....	37
ZÁVĚR	40
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	41

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Investiční trojúhelník	11
Obrázek 2: Vývoj akciového indexu PX od jeho založení	14
Obrázek 3: Objemy obchodů na BCPP a RM–S (v Kč/rok)	19
Obrázek 4: Vývoj kurzu akcií společnosti ČEZ, a.s., od roku 2006	30
Obrázek 5: Vývoj kurzu akcií společnosti Komerční banky, a.s. od roku 2006	31
Obrázek 6: Vývoj kurzu akcií společnosti ERSTE GROUP BANK od roku 2006	32
Obrázek 7: Vývoj kurzu akcií společnosti TELEFÓNICA C.R. od roku 2006	34
Obrázek 8: Vývoj kurzu akcií společnosti NWR od jejího uvedení na BCPP	35
Obrázek 9: Porovnání výnosů jednotlivých společností.....	38

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Objemy obchodů na BCPP a RM-S od roku 2003	19
Tabulka 2: Porovnání jednotlivých obchodníků.....	26
Tabulka 3: Porovnání absolutních částek poplatků	27
Tabulka 4: Vybrané kapitálové ukazatele společnosti ČEZ.....	29
Tabulka 5: Vybrané kapitálové ukazatele společnosti Komerční banka, a.s.....	31
Tabulka 6: Vybrané kapitálové ukazatele společnosti Erste group bank	32
Tabulka 7: Vybrané kapitálové ukazatele společnosti Telefónica O2	33
Tabulka 8: Vybrané kapitálové ukazatele společnosti NWR	34
Tabulka 9: Porovnání výnosu investičních instrumentů	36
Tabulka 10: Srovnání výnosů všech společností	37

SEZNAM ZKRATEK

CEESEG – Central and Eastern Stock Exchange Group

CDCP – Centrální depozitář cenných papírů

CZK – Koruna Česká

ČNB – Česká národní banka

EBITDA – Zisk před úroky, daněmi a odpisy

RM-S – RM-Systém, česká burza cenných papírů, a.s.

Úvod

Akcie a akciové trhy jsou součástí každé vyspělé ekonomiky. Je všeobecně známo, že na finančních trzích se dají investovat vlastní prostředky, které se pak mohou velmi zajímavým způsobem zhodnotit. Problém ovšem nastává v klasické přímé úměře: čím vyšší zhodnocení, tím vyšší riziko. Uložení volných prostředků do cenných papírů je mnohem rizikovější než vložení volných prostředků do různých bankovních produktů, které jsou sice jištěné státem, ale jejich výnosy stěží pokrývají inflaci.

Cílem této práce je popsat investování do cenných papírů. Bylo vybráno pět akciových titulů na Burze cenných papírů Praha, které dosáhly nejvyšší likvidity v roce 2012, a je zkoumána jejich kapitálová a dividendová výnosnost. Jedná se o tyto společnosti: ČEZ, KOMERČNÍ BANKA, ERSTE GROUP BANK, TELÉFONICA C.R., a NWR.

Dále je u těchto titulů zkoumán jejich potenciál pro možné budoucí investice vzhledem k jejich současnému trendu.

Práce také popisuje historický vývoj investování v České republice od roku 1989, včetně vývoje jednotlivých burz, zabývá se klasifikací cenných papírů v České republice a možnostmi investování do nich.

Součástí této práce je také porovnání těchto výnosností s běžně nabízenými bankovními produkty tak, aby bylo možné udělat si ucelený obrázek o výnosnosti těchto instrumentů v porovnání mezi sebou.

Hlavním zdrojem informací pro tuto práci jsou kromě doporučené literatury české zákony, webové stránky Burzy cenných papírů Praha, RM-Systému, Českého statistického úřadu a jednotlivých společností.

1 ZÁKLADNÍ POJMY

Trh cenných papírů

Trh cenných papírů je součástí finančního trhu. Dělí se na dvě části, a to trh krátkodobých cenných papírů a dlouhodobých cenných papírů.

Trh krátkodobých cenných papírů

Trh krátkodobých cenných papírů je součástí peněžního trhu. Obchoduje se na něm převážně s krátkodobými cennými papíry, jako jsou směnky, depozitní certifikáty, pokladniční poukázky apod.

Trh dlouhodobých cenných papírů

Trh dlouhodobých cenných papírů se řadí mezi trhy kapitálové a obchoduje se na něm převážně s akciemi a dluhopisy.

Investice

Investice jsou všeobecně chápány jako záměrné obětování určité přesně známé dnešní hodnoty za účelem získání vyšší, i když ne zcela jisté hodnoty budoucí. [5, s. 46]

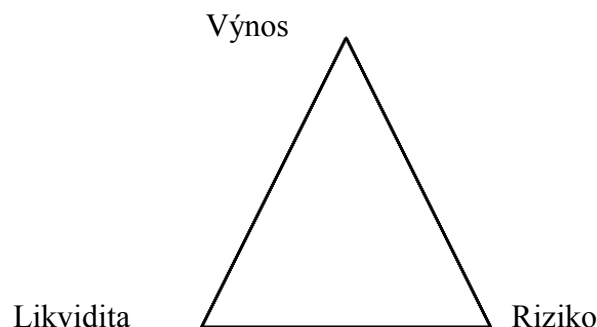
Finanční investice

Finanční investice jsou charakteristické především tím, že se u nich prakticky vždy jedná o kombinaci vlastností peněz, majetkových aktiv a dluhových instrumentů. [5, s. 47]

Jako finanční investici jsou zde uvedeny investice do cenných papírů, a to akcií, dluhopisů a podílových fondů.

Investiční trojúhelník

Pod pojmem investiční trojúhelník rozumíme poměru riziko : výnosnost : likvidita. Individuální investor musí zvážit své možnosti a podle nich zvolit investici, která odpovídá jeho finančním prostředkům a předpokládaným hladinám těchto tří faktorů, jak je znázorněno na Obrázku 1.

Obrázek 1: Investiční trojúhelník

Zdroj:[19]

Burza

Burza cenných papírů je místem, kde se střetává nabídka a poptávka po cenných papírech (akciích, dluhopisech, certifikátech...).

Ve své podstatě je burza právnickou osobou řídící se burzovními pravidly, zákonem 591/1992 Sb. o cenných papírech a zákonem 256/2004 Sb. ze dne 14. dubna 2004 o podnikání na kapitálovém trhu. V roce 2008 byla do českého právního řádu implementována evropská legislativa – MiFID (The Markets in Financial Instruments Directive – Směrnice o trzích a finančních instrumentech), která fakticky standardizuje kapitálový trh a poskytování investičních služeb na území všech třiceti členských států Evropského hospodářského prostoru.[11]

Blokové obchody

Blokové obchody jsou obchody, kde alespoň na jedné straně vystupuje člen burzy, který uzavírá obchod na vlastní účet nebo pro svého zákazníka. Předmětem obchodu je jedna emise cenného papíru, kdy podmínky (počet kusů a cena) nejsou nijak vázány na aktuální kurz na burze.

Obchody jsou po uzavření zadány do automatizovaného obchodního systému burzy a vypořádání může probíhat v termínu $T + 0$ až $T + 15$, kdy T je den uzavření obchodu. [10]

Obchodník s cennými papíry

Obchodník s cennými papíry, neboli broker, je ten, kdo má oprávnění pro nás nakupovat a prodávat akcie, dluhopisy (ale i opce, komodity, a další cenné papíry). [4, s. 151]

Obchodník s cennými papíry je právnická osoba, která poskytuje investiční služby na základě povolení České národní banky k činnosti obchodníka s cennými papíry.

Česká národní banka udělí povolení k činnosti obchodníka s cennými papíry pouze akciové společnosti nebo společnosti s ručením omezeným po splnění podmínek definovaných Českou národní bankou. [22]

2 HISTORIE INVESTOVÁNÍ V ČR OD ROKU 1989

2.1 Transformace české ekonomiky

Od roku 1989, kdy po Sametové revoluci probíhala liberalizace cen, se jednalo o různých způsobech transformace ekonomiky z centrálně plánované na ekonomiku tržní, k čemuž v podstatě došlo liberalizací cen dne 1. 1. 1991.

Liberalizací cen podniky, které měly většinou monopolní postavení na trhu, mohly začít okamžitě zdražovat a tím hrozilo nebezpečí vzniku inflační spirály. Pro zajištění proti tomuto riziku byl podporován import a udržován pevný kurz koruny.

Debata ohledně privatizace státního majetku se ubírala dvěma směry. Jedna strana chtěla, aby transformace proběhla cestou částečné státní kontroly, vytipovávání perspektivních odvětví a jejich státní podpora, která je v jistém ohledu sama o sobě sporná, protože v tržní ekonomice jsou perspektivní odvětví sama naplňována podnikateli, kteří mají zájem v tomto odvětví profitovat. Druhá strana naopak chtěla transformaci ekonomiky na ekonomiku čistě tržní a to v co nejkratší době, aby byla privatizace co nejvíce efektivní.

Kupónová privatizace

Za hlavní osoby české kupónové privatizace jsou považováni Dušan Tříška, Tomáš Ježek a Václav Klaus.

Nejprve byl vrácen majetek v restitucích, další podniky byly převedeny na soukromé dalšími způsoby, jako například aukce nebo restituce. Zhruba 1 800 podniků bylo převedeno na akciovou společnost a určeno k prodeji prostřednictvím kupónů. Proces transformace státem řízených podniků na soukromé podniky probíhal ve dvou vlnách a to v letech 1992 a 1994.

Každý občan Československa měl možnost koupit si investiční knížku (kupón), za kterou mohl v průběhu aukce nabízených akcií nakoupit akcie podniků, o které měl zájem.

Jedna kupónová knížka stála 35 Kč a známka k ní 1 000 Kč (průměrná mzda v r. 1993 činila 5 904 Kč [18]), čehož využily investiční fondy a získaly tak velké množství kupónů od akcionářů, kteří se raději rozhodli investovat do fondů než do samostatných podniků nebo podleli masivní reklamě.

Kupónová privatizace proběhla s velkými finančními ztrátami na straně českého státu. Nedostatečné právní prostředí po privatizaci a velkorysost bank poskytovat úvěry na nákup

privatizovaných podniků vedly k tunelování podniků a výsledkem privatizace byly obrovské ztráty na straně státu. [2]

2.2 Vývoj Burzy cenných papírů Praha

Burza cenných papírů Praha je největším organizátorem trhu s cennými papíry v České republice. Ze zákona je akciovou společností. Je založena na členském principu, což znamená, že přístup do burzovního systému a právo obchodovat mají pouze licencovaní obchodníci s cennými papíry, kteří jsou zároveň členy burzy. [10]

Burza cenných papírů Praha vznikla 24. listopadu 1992, obchodovat se na ní začalo dne 6. dubna 1993 se 7 emisemi cenných papírů. Dne 5. dubna 1994 se začal oficiálně vypočítávat index PX 50. V roce 1997 bylo z burzy vyřazeno 1301 nelikvidních akcií. Od 20. března 2006 se začal na pražské burze kalkulovat nový hlavní index s názvem PX, jehož vývoj je možno vidět na Obrázku 2. Jeho báze nahradila index PX-D, který byl po sedmi letech existence zrušen. [6, s. 66]

Obrázek 2: Vývoj akciového indexu PX od jeho založení

Zdroj: [10]

2.3 Vývoj burzy RM-System

RM-SYSTÉM, česká burza cenných papírů, a.s., byla založena 28. ledna 1993. Trh byl otevřen 24. května 1993. Od května 1999 poskytuje možnost investovat do cenných papírů prostřednictvím internetu a od května 2001 prostřednictvím webové aplikace.

V současnosti je trhem, kde se obchoduje s akciemi nejvýznamnějších českých, ale i zahraničních společností, jako je například ČEZ, Telefónica O2, Unipetrol, Erste Bank nebo NWR. On-line se zde obchoduje také s akciemi, které se nevyskytují na pražské burze, jako jsou Vítkovice, ArcelorMittal Ostrava nebo Microsoft. Novinkou na burze jsou akcie Deutsche Telekom, Intel, Volkswagen, Nokia, Microsoft a další společnosti obchodované v českých korunách a rovněž nepákové certifikáty.

Česká burza RM-SYSTÉM je zaměřená především na drobné a střední investory, kteří mají zájem o investování na kapitálovém trhu. Velmi snadno získá přístup na trh rovněž institucionální klient. [11]

3 MOŽNOSTI INVESTOVÁNÍ DO CP V ČR

3.1 Klasifikace cenných papírů v ČR dle zákona

Pro klasifikaci cenných papírů v České republice budeme vycházet ze zákona 591/1992 Sb., o cenných papírech. Protože se práce zabývá investováním do akcií, bude jim věnována větší pozornost.

Akcie

Akcie je cenným papírem, s nímž jsou spojena práva akcionáře jako společníka podílet se na jejím řízení, jejím zisku a na likvidačním zůstatku při zániku společnosti. [1, s. 64]

Akcie mohou znít na jméno nebo na majitele. Akcionář má právo účastnit se valné hromady, hlasovat na ní, požadovat na ní vysvětlení a uplatňovat jiná práva. [3, s. 35]

Akcie mohou mít podobu listinnou nebo zaknihovanou. Obě akcie musí obsahovat: firmu a sídlo společnosti, jmenovitou hodnotu, označení formy akcie (na jméno, na doručitele), výši základního kapitálu a počet emisí k datu emise, datum emise. [1]

U listinné akcie musí být připojeno číselné označení a podpisy členů představenstva.

Existují dva druhy akcií podle práv k nim náležících. Kmenové akcie, se kterými se pojí pouze základní práva, a akcie prioritní, se kterými se pojí přednostní práva pro vyplácení dividendy nebo likvidačního zůstatku společnosti. Množství prioritních akcií nesmí přesáhnout polovinu všech vydaných akcií. [1]

Jelikož se práce zabývá investováním do akcií na burze, je nutné zmínit, že základní kapitál veřejně obchodované společnosti musí být alespoň 20 mil. Kč. Pro společnosti bez veřejné nabídky stačí 2 mil. Kč.

Cenné papíry v ČR

Zatímní list

Zatímní list je cenný papír nahrazující akcie v případě, že upisovatel nesplatil celý emisní kurz upsané akcie. S držením zatímního listu souvisí veškerá práva držitele akcií a povinnost splatit jejich emisní kurz. V případě, že stanovy omezují převoditelnost akcií, je převoditelnost zatímního listu omezena také.

Poukázka na akcie

Poukázka na akcie je cenný papír, který má své uplatnění při zvyšování základního kapitálu akciové společnosti. Majitel poukázky na akcie má právo na upsání daného množství akcií společnosti.

Podílový list

Podílový list je cenný papír, který představuje podíl podílníka na majetku v podílovém fondu a se kterým jsou spojena další práva plynoucí ze zákona nebo statutu podílového fondu.

Dluhopis

Dluhopis je cenný papír, s nímž je spojeno právo na splacení dlužné částky emitentem, případně i další práva plynoucí ze zákona nebo z emisních podmínek dluhopisu.

Investiční kupón

Investiční kupón je cenný papír na jméno umožňující koupi akcií určených k prodeji za kupóny.

Kupóny

Kupón je cenný papír na doručitele, který se používá pro uplatnění práva na výnos z akcie, zatímního listu, dluhopisu nebo podílového listu.

Opční listy

Opční listy jsou cenné papíry na doručitele, které vydává společnost jako přednostní právo pro nákup akcií při zvyšování základního kapitálu společnosti nebo pro přednostní nákup dluhopisů společnosti.

Směnka

Směnka je cenný papír, který přikazuje směnečníkovi zaplatit danou částku v daný čas a místě tomu, kdo je uveden na směnce. Používá se jako druh jištění.

Šek

Šek je cenný papír, který opravňuje majitele k proplacení částky uvedené na šeku bankou z bankovního účtu vystavitele.

Náložní list

Náložní list je cenný papír, s nímž je spojeno právo na dopravci požadovat vydání zásilky v souladu s obsahem této listiny. Náložní list může být na doručitele, na jméno nebo na její řád a dopravce je povinen po předložení vydat veškeré zboží uvedené v listě.

Skladištní list

Skladištní list je cenný papír, se kterým je spojeno právo požadovat vydání skladované věci. Cenný papír může být na jméno, doručitele nebo na řád. Osoba, která má právo domáhat se zboží, není povinna platit skladné, nicméně skladovatel není povinen skladované zboží vydat, není-li skladné zapláceno.

Zemědělský skladní list

Zemědělský skladní list je cenný papír složený ze dvou částí, vlastnického a zástavního listu, se kterým je spojeno vlastnické právo na zboží, které je uskladněno v zemědělském veřejném skladu a právo nakládat s ním bez jakéhokoliv omezení. [15]

3.2 Možnosti investování na BCPP

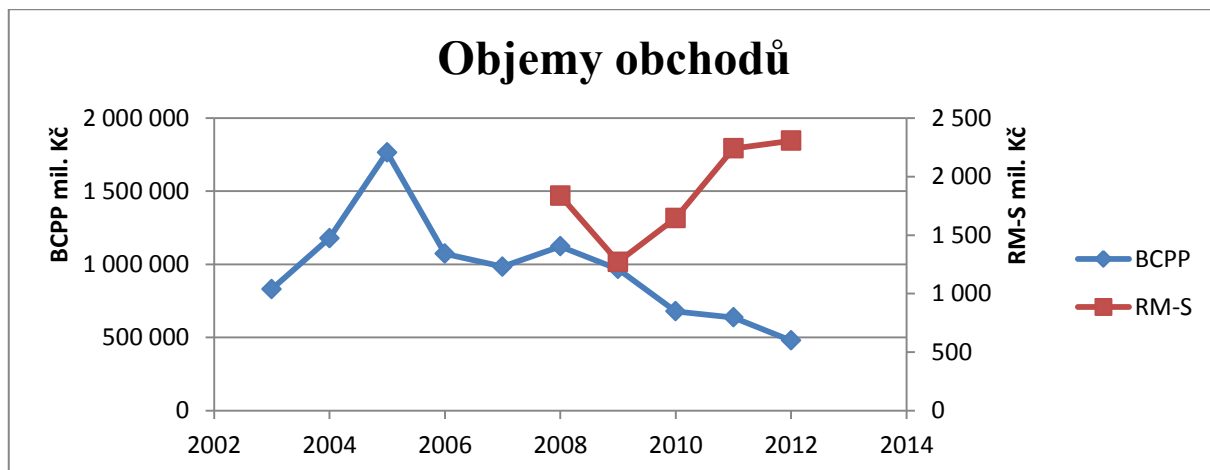
Pokud by měl investor zájem o obchodování s cennými papíry v České republice, může si vybrat mezi dvěma českými burzami. Burzou cenných papírů Praha a RM-systémem. Práce porovnává postupně obě burzy z technického hlediska, a to podle objemů obchodů a množství zobchodovaných cenných papírů v jednotlivých letech od roku 2003 (RM-Systém od roku 2008, kdy se stal plnohodnotnou burzou dne 1. 12. 2008), poté podle obchodníků, kteří nám mohou na těchto burzách zprostředkovat obchody.

V Tabulce 1 a na Obrázku 3 je vidět, že objemy obchodů na BCPP rostly (jak v počtech ks, tak v objemu Kč) do roku 2004. Od té doby objemy obchodů klesají od roku 2008 do současnosti v důsledku finanční krize a poklesu důvěry ve finanční systém. Dále je možné porovnat objemy obchodů s objemy na burze RM-Systém, kde je zřejmé, že objemy obchodů s akciemi jsou v porovnání s BCPP minimální. Je zajímavé, že na rozdíl od BCPP objemy obchodů na RM-Systému od roku 2009 rostou. Objemy obchodů ovšem nejsou nijak závratné, nicméně tento trh je pravděpodobně preferován z důvodu individuálního množství, které dříve nebylo na BCPP možné a také vypořádání T + 0, kdy cenné papíry obchodník získává v den, kdy je koupí. Vypořádání na BCPP je T + 3 dny.

Tabulka 1: Objemy obchodů na BCPP a RM-S od roku 2003

Objemy obchodů s akciemi od roku 2003				
Rok	BCPP (mil. Kč)	Počet CP	RMS (mil. Kč)	Počet CP
2003	257 442	830 771 072	-	-
2004	479 662	1 179 106 896	-	-
2005	1 041 173	1 764 877 870	-	-
2006	848 896	1 072 103 657	-	-
2007	1 013 019	983 918 707	-	-
2008	852 042	1 122 625 775	1 005	1 836 750
2009	463 859	967 795 774	511	1 271 310
2010	389 867	678 596 107	709	1 645 330
2011	370 986	637 172 205	611	2 240 520
2012	250 582	479 074 540	680	2 306 210

Zdroj: zpracováno podle [13], [26]

Obrázek 3: Objemy obchodů na BCPP a RM-S (v Kč/rok)

Zdroj: zpracováno podle [10], [28]

Pokud by investor chtěl obchodovat na burze, musí obchodovat přes obchodníka s cennými papíry, který je členem burzy. Členové BCPP jsou k 11. 1. 2013 společnosti: BH Securities, a.s., CYRRUS, a.s., Česká Spořitelna, a.s., Československá obchodní banka, a.s., EQUILOR ZRt, Fio banka, a.s., IPOPEMA Securities S.A., J & T BANKA, a.s., Komerční banka, a.s., LBBW Bank CZ, a.s., Patria Finance, a.s., PPF banka, a.s., Raiffeisenbank a.s., UniCredit Bank Czech Republic, a.s., WOOD & Company Financial Services, a.s. Mezi osoby oprávněné uzavírat burzovní obchody dále patří Ministerstvo financí ČR a ČNB. [10]

Nicméně pokud by obchodník chtěl obchodovat přímo a sám rozhodovat o nákupu a prodeji svých cenných papírů, nevyužije všechny členy burzy. Sám bude zvažovat podle toho, který z obchodníků mu je schopen nabídnout nejlepší podmínky obchodu přesně podle jeho požadavků.

Někteří obchodníci nabízejí možnost uzavírat obchody v rámci jejich webové aplikace, jiní nabízejí možnost uzavírat obchody pouze na pobočce nebo po telefonu. V současné době by minimálně webové rozhraní mělo být považováno za standard, protože nabízí lepší kontrolu provedených obchodů, zůstatku obchodního účtu a seznam držených cenných papírů.

Dále jsou zde poplatky obchodníkovi, se kterými musí investor počítat při zakládání a manipulaci s účtem, při obchodování. Někdy jsou poplatky uvedeny za obchod, tedy za nákup i prodej, nebo za pohyb, tedy jeden poplatek při nákupu cenných papírů a jeden při prodeji.

3.3 Systém obchodů na BCPP

Od září 2009 je BCPP členem skupiny CEESEG, která zavádí moderní systém Xetra, který funguje jako společná platforma všech burz této skupiny (Budapešť, Lublaň, Praha a Vídeň). [14] Tím pádem zaniklo původní uspořádání burzy dělené pro akcie na systémy SPAD a KOBOS a vznikly nové systémy Prime, Standart a Start. Pro praktické použití se zde práce zabývá především druhy příkazů a systémem obchodů, pomocí kterých je možné nakupovat a prodávat cenné papíry.

Za hlavní výhodu nového systému Xetra je považováno snížení minimálního množství na loty, které jsou po jednom kuse cenného papíru, takže není problém koupit si klidně i jednu akcii podniku. Další výhodou je přítomnost tvůrců trhu na trhu Prime, kteří v podstatě nakupují a prodávají v ten samý okamžik a zisk realizují z rozdílu prodejní a nákupní ceny (tzv. spread). Tvůrci trhu mají povinnost kótovat po celou dobu otevřeného trhu a tím zaručit dostatek likvidity cenných papírů.

Seznam obchodních příkazů (objednávek) na BCPP

Market

Základní pokyn umožňující okamžitý nákup nebo prodej za nejnižší aktuální kurz.

Limitní pokyn

Umožňuje nastavit si nejlepší požadovanou cenu pro nákup nebo prodej a čeká, dokud ho cena neprotne.

Stop – limitní pokyn

Používá se většinou jako ochranný příkaz pro otevřené pozice, kdy nám určí nejhorší cenu, za kterou jsme ochotni cenný papír držet (též nazývaný StopLoss).

Pokyn zobrazit kusy

Zobrazí na trhu pouze požadované množství cenných papírů, když investor nechce, aby jeho větší objednávka byla vidět v trhu.

Zobrazované množství je zdola ohraničeno a dělí se na dvě skupiny:

1. skupina je pro akcie s kurzem vyšším než 5 000 Kč. Pro možnost zadání objednávky typu Iceberg je nutné obchodovat celkem s více než 250 kusy akcií. Minimální množství, které je zobrazeno v trhu, je 25 kusů.

2. skupina je pro akcie s kurzem nižším než 5 000 Kč. Objednávka Iceberg vyžaduje v tomto případě více než 1 000 kusů akcií a minimální možné množství, které se zobrazí v trhu, je 100 kusů.

V obou případech pak zobrazované množství, takzvaný peak, musí být větší nebo rovno 5 % z celkové objednávky.

Pokyn Ihned nebo zruš

Pokyn, který umožňuje částečné plnění. Po vstupu na trh je buď z části, nebo celý vyplněn nebo zrušen.

Pokyn Realizuj vše nebo zruš

Pokyn podobný předchozímu příkazu, ale musí se vyplnit kompletně celý, jinak je zrušen.

Pokyn Book Or Cancel

Jedná se o pasivní objednávku, která se zařazuje do knihy objednávek a nesmí být vyplněna okamžitě po vložení, jinak je zrušena.

Platnost objednávek

Na systému Xetra je též možné zvolit si dobu trvání objednávky. Je to:

- Jeden den (GFT – Good-For-Day).
- Omezená platnost do určitého zadaného data (maximálně 360 dní) (GTD – Good-Till-Date).

- Neomezená platnost (Good-Till-Cancelled). [9]

Příklad funkčnosti některých těchto příkazů v praxi: Akcie společnosti ČEZ, a.s., se k dnešnímu dopoledni obchodovaly za cenu 650 Kč. Investor, který je přesvědčený, že cena bude v průběhu dne klesat, chce koupit 1000 kusů akcií za cenu 640 Kč. Nechce však, aby se jeho poptávka v trhu ukazovala celá, ale pouze částečná, proto vyžije příkazu Iceberg. Akcie ČEZ patří do druhé skupiny, proto může v trhu zobrazit minimálně 100 kusů akcií.

Zadá tedy obchodníkovi příkaz Iceberg: Koupit 1000 ks CEZ¹, Limitní cena 640 Kč, Peak 100 ks. Příkaz Iceberg platí pouze jeden den, proto pokud by tento den nebyla objednávka splněna, příkaz se zruší.

V momentě, kdy cena klesne na 640 Kč, proběhne nákup. Pokud si chce investor ochránit své prostředky, může využít ochrany v podobě takzvaného StopLossu, neboli prodejního Stop-limitního pokynu na cenu 620 Kč. Tento příkaz netrvá jeden den jako Iceberg, ale investor zadá neomezenou platnost objednávky, takže objednávka bude držena v trhu, dokud nebude vyplněna nebo zrušena investorem. Obchodníkovi podá objednávku: Prodat Stop-limit 1000 ks CEZ, Limitní cena 620 Kč, Neomezená platnost.

3.4 Analýza obchodníků s cennými papíry na BCPP

Nyní se práce zabývá českými členy burzy a jejich možnostmi zprostředkovávat obchody na BCPP.

BH Securities a.s.

Společnost byla založena v roce 1993 jako dceřiná společnost holdingu PROXY – FINANCE, a.s.

O rok později se společnost stává členem a akcionářem BCPP a zvláštním zákazníkem RM-S a v současnosti poskytuje poradenské služby a zprostředkování obchodů v ČR na BCPP, RM-S a v zahraničí prostřednictvím telefonů nebo elektronické aplikace. [8]

CYRRUS, a.s.

Společnost byla založena v roce 1995 s činností poskytování investičních služeb. Nabízí možnosti přímých investic do cenných papírů na BCPP, RM-S a v zahraničí. [13]

¹ ČEZ, a.s., má označení na burze (ticker) CEZ

V současné době má společnost mimo provoz internetové obchodní aplikace a od 31. 12. 2012 je na společnost uvaleno insolvenční řízení a proto této společnosti dále nebude věnována pozornost.

Česká spořitelna, a.s.

Česká spořitelna je nejstarší bankou v České republice, od roku 2000 členem Erste Group.

Česká spořitelna poskytuje možnost obchodovat s akcemi na BCPP prostřednictvím poboček nebo telefonicky a s akcemi v zahraničí na vybraných pobočkách. Česká spořitelna také umožňuje otevřít majetkový účet cenných papírů v evidenci České spořitelny navazující na evidenci vedenou CDCP. [16]

Česká spořitelna dále nabízí možnost přímého elektronického obchodování českých i zahraničních akcií a dalších cenných papírů prostřednictvím dceřiné společnosti brokerjet České spořitelny, a.s. Účet může být založen buď po internetu, nebo prostřednictvím kterékoliv pobočky České spořitelny. [12]

Československá obchodní banka, a.s.

ČSOB působí jako univerzální banka v České republice, byla založena státem v roce 1964. V červnu 1999 byla privatizována belgickou KBC Bank, která je součástí skupiny KBC.

Obchodování s cennými papíry nabízí ČSOB prostřednictvím společnosti Partia Direct. [17]

Fio banka, a.s.

Fio banka, a.s., je členem finanční skupiny Fio, založené v roce 1993. V roce 2010 získala bankovní licenci a stala se bankou. Je 100 % vlastníkem burzy RM-SYSTÉM, česká burza cenných papírů, a.s., a zprostředkovává obchody v České republice na BCPP a RM-S a v zahraničí. [20]

J & T BANKA, a.s.

Banka založená v roce 1992 zaměřená na individuální přístup k bankovníctví poskytuje zpravodajské služby a zprostředkování obchodů na místních i zahraničních trzích. Pokyny jsou zadávány po internetu, telefonicky nebo osobně na pobočkách. [21]

Komerční banka, a.s.

Komerční banka je univerzální bankou s nabídkou služeb retailového, podnikového a investičního bankovníctví. Vznikla roku 1990 vyčleněním obchodní činnosti ze Státní banky československé. [23]

Pro obchody na BCPP je možné podávat objednávky osobně na vybraných pobočkách, faxem a telefonicky.

LBBW Bank CZ a.s.

LBBW Bank CZ poskytuje služby v oblasti firemního, osobního, investičního a mezinárodního bankovníctví a také v oblasti aktivit na finančních trzích. [24]

Patria Finance, a.s.

Patria Finance je člen belgické investiční skupiny KBC. Obchody na burzách zprostředkovává prostřednictvím své dceřiné společnosti Patria Direct, a.s. Zprostředkovává obchody s CP na českých i zahraničních burzách. [25]

Obchody na burzách zprostředkovává po internetu prostřednictvím vlastní internetové aplikace, prostřednictvím makléře nebo po telefonu.

PPF banka a.s.

PPF banka je součástí finanční skupiny PPF. Zaměřuje se na poskytování finančních, investičních a poradenských služeb vybraným klientům a na privátní bankovníctví. [26]

Obchodování s cennými papíry poskytuje převážně institucionálním klientům.

Raiffeisenbank a.s.

Raiffeisenbank je dceřinou společností rakouské Raiffeisen Bank International AG poskytující široké spektrum bankovních služeb. Zaměřuje se na specifické požadavky klientů. [27]

Obchody je možné uzavírat prostřednictvím telefonu, nicméně je v plánu rozvoj internetové aplikace.

UniCredit Bank Czech Republic, a.s.

UniCredit Bank je univerzální banka působící na českém trhu od roku 2007. Pro obchodování na kapitálových trzích je možné uzavřít objednávky po telefonu, e-mailem nebo na některé z poboček banky. [28]

WOOD & Company Financial Services, a.s.

Investiční banka zabývající se kolektivním investováním. Své služby zprostředkování obchodů na kapitálových trzích zprostředkovává pouze institucionálním investorům. [29]

Porovnání jednotlivých členů burzy

Nyní budou zanalyzovány všechny společnosti, které poskytují obchodování na BCPP pro individuální, neprofesionální investory. Dále v této Tabulce 2 je vynechána také společnost CYRRUS, kvůli její insolvenční. Také jsou porovnány možnosti zprostředkování obchodů. Poplatky jsou porovnány v Tabulce 3. Poplatky za uzavření komisionářské smlouvy nejsou uvedeny, protože uzavření je většinou zdarma.

V Tabulce 2 je jasně vidět, že si investor může vybírat z různých možností služeb podle jeho preferencí. Může si zvolit, jakým způsobem preferuje podávání pokynů, i může si připočítat předběžnou výši poplatků. Pozor na skutečnost, a to, že poplatky za obchod zde uváděné, jsou ve skutečnosti poplatky za jeden pokyn, to znamená, že se zaplatí jeden poplatek při nákupu a zároveň jeden při prodeji cenných papírů.

Tabulka 2: Porovnání jednotlivých obchodníků

Zprostředkování obchodů	Internet	Telefon	Makléř
BHS	Ano	Ano	Ne
Česká spořitelna	Ne	Ano	Na vybraných pobočkách
Česká spořitelna (brokerjet)	Ano	Ano	Ano
Fio	Ano	Ne	Na pobočce
J&T BANKA	Ano	Ano	Ano
KB	Ne	Expresní linka	Na vybraných pobočkách
PATRIA	Ano	Mobilní aplikace	Ano
Raiffeisenbank	Ne	Ano	Po telefonu
UniCredit Bank	Ne	Ano	Na vybraných pobočkách
Poplatek za zprostředkování obchodu			
	Objem obchodu	Poplatek	Poznámka
BHS	Nad 500 000 CZK	1750 + 0,12 %	Elektronický pokyn
Česká spořitelna	500 000 – 1 000 000 CZK	0,5 %	
Česká spořitelna (brokerjet)	500 000 – 1 000 000 CZK	750 + 0,15 %	Elektronický pokyn
Fio	Nezáleží	0,35 %	40 – 1190 CZK
J&T BANKA	Nezáleží	0,35 %	Min. 100 CZK
KB	100 001 – 1 000 000 CZK	600 + 0,30 %	
PATRIA	500 000 – 999 999 CZK	1250 + 0,10 %	
Raiffeisenbank	500 001 a více	0,10 %	
UniCredit Bank	Nezáleží	0,8 %	Min. 3000 CZK

Zdroj: vlastní zpracování

U poplatků za zprostředkování obchodů, by se mohlo zdát, že některé varianty jsou automaticky lepší než druhé, nicméně zdání může kvůli procentům klamat. Proto jsou

v Tabulce 3 porovnány absolutní velikosti poplatků pro obchody s hodnotou 500 000 a 1 000 000 Kč.

Tabulka 3: Porovnání absolutních částek poplatků

Porovnání absolutních částek poplatků		
Částka	500 000 CZK	1 000 000 CZK
BHS	1 750 CZK	2 950 CZK
Česká spořitelna	2 500 CZK	5 000 CZK
Česká spořitelna (brokerjet)	1 500 CZK	2 250 CZK
Fio	1 190 CZK	1 190 CZK
J&T BANKA	1 750 CZK	3 500 CZK
KB	2 100 CZK	3 600 CZK
PATRIA	1 750 CZK	2 250 CZK
Raiffeisenbank	500 CZK	1 000 CZK
UniCredit Bank	3 000 CZK	8 000 CZK

Zdroj: vlastní zpracování

Je vidět, že se absolutní výše poplatků u jednotlivých obchodníků liší. Nejnižší poplatky mají pro dané částky společnosti Raiffeisenbank, Fio a brokerjet České spořitelny. Banky většinou uvádějí tři druhy poplatků, a to procentní sazbu, pevný poplatek s procentní částkou z hodnoty obchodu a pevný poplatek s procenty z částky převyšující sazebníkem danou částku. Je nutné, aby investor počítal i s poplatkem BCPP za zprostředkování obchodu, který je 0,01 % (0,04 %), min. 10 CZK, max. 4000 CZK z objemu obchodu u titulů, pro které společnost vykonává (nevykonává) tvůrce trhu.

4 INVESTOVÁNÍ DO VYBRANÝCH CP

Práce je zaměřená na investování do akcií na BCPP. Bylo vybráno pět titulů, které v roce 2012 vykázaly největší objemy obchodů. Všechny pět společností zároveň vyplácelo ve sledovaném období dividendy, proto mohou být považovány za zdroj dividendového zhodnocení kapitálu, i když je nutné počítat s kolísáním akciového kurzu a možným zhodnocením nebo ztrátou investovaných prostředků.

4.1 Nejlikvidnější akcie na BCPP

Pro účely práce bylo vybráno pět titulů, které na BCPP vykázaly za rok 2012 největší objemy obchodů, protože čím více je emise obchodována, tím je větší likvidita a tím má obchodník větší možnost uzavřít obchod za výhodnějších podmínek, než mu nabízí tvůrce trhu z důvodu spreadu (rozdílu mezi nákupní prodejní cenou).

Za rok 2012 to byly tyto emise akcií: [10]

- ČEZ
- KOMERČNÍ BANKA
- ERSTE GROUP BANK
- TELÉFONICA C.R.
- NWR

Představení jednotlivých emisí:

ČEZ, a.s.

Energetická společnost zabývající se prodejem a výrobou elektřiny, telekomunikacemi, informatikou, správou energetických zařízení, jaderným výzkumem atd. Na BCPP se tato společnost obchoduje od 22. 6. 1993 a zahajovací cena byla 88,63 CZK, což znamená 536 % výnos od primární emise.

Rozhodně je podstatné zde zmínit, že 69,78 % akcionářem společnosti je Česká republika, takže se v podstatě jedná o polostátní podnik, čímž může být ovlivněn i stav státního rozpočtu, protože podíl státu ve společnosti zajistí při 50 Kč na dividendu zisk téměř 19 mld. Kč.

V Tabulce 4 jsou uvedeny některé ukazatele kapitálového trhu této společnosti.

Tabulka 4: Vybrané kapitálové ukazatele společnosti ČEZ

Ukazatele kapitálového trhu společnosti ČEZ				
Počet kusů v emisi		537 989 759		
Jmenovitá hodnota		100 CZK		
Maximum za poslední rok		789 CZK		
Minimum za poslední rok		564 CZK		
Aktuální cena (8. 4. 2013)		567 CZK		
% výkonnost za poslední rok		- 25 %		
Dividendy společnosti za posledních 5 let				
2007	2008	2009	2010	2011
40 CZK	50 CZK	53 CZK	50 CZK	45 CZK
Průměrný dividendový výnos za 5 let (k současné ceně)			8,39 %	

Zdroj: upraveno podle [10]

Na Obrázku 4 je znázorněn graf společnosti ČEZ, a.s., od roku 2006. Zde jsou možné scénáře vývoje kurzu v budoucnosti. V současných dnech se ceny akcií pohybují velmi nízko, pravděpodobně kvůli kauzám, kterými si společnost prochází na východě. Představa o krachu podniku, který je ze 70 % vlastněn ČR a má vybudovanou masivní infrastrukturu, se zdá velmi málo pravděpodobná, proto by se nízké kurzy akcií daly využít k levným nákupům akcií, proto doporučením je v tento moment akcie koupit.

Obrázek 4: Vývoj kurzu akcií společnosti ČEZ, a.s., od roku 2006

Zdroj:[10]

KOMERČNÍ BANKA, a.s.

Komerční banka je člen bankovní skupiny Societé Générale. Poskytuje finanční služby jako osobní bankovníctví, podnikové bankovníctví, investiční bankovníctví, poskytování záruk, pojištění, úvěrování, správu aktiv, poradenství a další.

Majoritním akcionářem společnosti je SOCIETE GENERALE S.A. s podílem 60,35 %.

V Tabulce 5 jsou uvedeny některé ukazatele kapitálového trhu Komerční banky.

Na Obrázku 5 je zobrazeno, jak se vyvíjel kurz akcií Komerční banky. V současné době se pohybuje necelých 400 Kč od absolutního vrcholu, což nemusí být považováno za ideální chvíli k nákupu. V dubnu má být vyplácena dividenda, proto by z dlouhodobějšího hlediska bylo výhodnější nakoupit akcie až po poklesu kurzu, který má postupem času tendence vracet se k původním hodnotám. Z konsolidované neauditované účetní uzávěrky společnosti vyplývá pozitivní výhled do budoucnosti především v oblasti poskytnutých úvěrů a konstantní finanční situace, nicméně kurz akcií se v současné době pohybuje dosti vysoko v porovnání s minulostí, proto doporučením pro Komerční banku je neprovádět žádné nákupy akcií.

Tabulka 5: Vybrané kapitálové ukazatele společnosti Komerční banka, a.s.

Ukazatele kapitálového trhu Komerční banky, a.s.				
Počet kusů v emisi		38 009 852		
Maximum za poslední rok		4 214 CZK		
Minimum za poslední rok		3 089 CZK		
Aktuální cena (8. 4. 2013)		3 710 CZK		
% výkonnost za poslední rok		6 %		
Dividendy společnosti za posledních 5 let				
2007	2008	2009	2010	2011
180 CZK	180 CZK	170 CZK	270 CZK	160 CZK
Průměrný dividendový výnos za 5 let (k současné ceně)			5,17 %	

Zdroj: upraveno podle [10]

Obrázek 5: Vývoj kurzu akcií společnosti Komerční banky, a.s. od roku 2006

Zdroj:[10]

ERSTE GROUP BANK

Společnost Erste je uskupení bank ve střední a východní Evropě. Její dceřiné společnosti fungují v České republice, Slovenské republice, v Chorvatsku, Rakousku, Ukrajině, Bělorusku atd. Její celková aktiva přesahují 216 milionů EUR. V tabulce 6 jsou vypsány vybrané ukazatele kapitálového trhu společnosti.

Tabulka 6: Vybrané kapitálové ukazatele společnosti Erste group bank

Ukazatele kapitálového trhu Komerční banky, a.s.				
Počet akcií v emisi		394 568 647		
Maximum za poslední rok		674 CZK		
Minimum za poslední rok		350 CZK		
Aktuální cena (8. 4. 2013)		567 CZK		
% výkonnost za poslední rok		48,42 %		
Dividendy společnosti za posledních 5 let				
2007	2008	2009	2010	2011
0,55 EUR	0,75 EUR	0,65 EUR	0,65 EUR	0,70 EUR
Průměrný dividendový výnos za 5 let (k současné ceně)			2,99 %	

Zdroj: upraveno podle [10]

Na Obrázku 6 je zobrazen graf vývoje kurzu společnosti Erste. Kurz akcií se pohybuje zhruba uprostřed pásma za poslední dva roky. Z tiskové zprávy o hospodářských výsledcích roku 2012 lze vyčíst, že provozní výnosy poklesly meziročně o 3,3 %, ale snížením fixních nákladů o 2,4 % zůstal poměr Náklady/Příjmy na 52,0 %.

Po velmi vydařeném roce s výnosem přes 48 % je kurz akcií ještě dostatečně nízko a existuje potenciál pro další růst, doporučením je v tuto chvíli koupit akcie.

Obrázek 6: Vývoj kurzu akcií společnosti ERSTE GROUP BANK od roku 2006

Zdroj:[10]

TELÉFONICA C.R.

Telefónica O2 Czech Republic, a.s., poskytuje pevné i mobilní telekomunikační služby včetně poskytování přístupu k internetu. Společnost je divizí mezinárodní společnosti pod obchodním názvem O2. Společnost se rozhodla pro snížení základního kapitálu a zpětným odkupem 10 % svých akcií. Společnost plánuje během druhého čtvrtletí roku 2013 spuštění virtuálního operátora společně se společností TESCO. V Tabulce 7 jsou zobrazeny vybrané ukazatele společnosti.

Tabulka 7: Vybrané kapitálové ukazatele společnosti Telefónica O2

Ukazatele kapitálového trhu společnosti Telefónica O2				
Maximum za poslední rok			419 CZK	
Minimum za poslední rok			281 CZK	
Aktuální cena (8. 4. 2013)			281 CZK	
% výkonnost za poslední rok			-25 %	
Dividendy společnosti za posledních 5 let				
2007	2008	2009	2010	2011
50 CZK	50 CZK	40 CZK	40 CZK	27* CZK
Průměrný dividendový výnos za 5 let (k současné ceně)			15,65 %	
* Byla vyplacena i částka 13 CZK na akcii odpovídající snížení základního kapitálu.				

Zdroj: upraveno podle [10]

Při pohledu na Obrázek 7 je vidět, že ceny akcií se pohybují na svém minimu od roku 2006, což by se dalo využít k levným nákupům. Společnost si v současné době na českém trhu prochází stabilizací své pozice, ale její slovenská pobočka zaznamenává silný růst zákazníků i finančních výsledků. Vysoký průměrný dividendový výnos je pak jistě lákavým pro dlouhodobější investory, proto doporučením pro akcie je v tuto chvíli koupit.

Obrázek 7: Vývoj kurzu akcií společnosti TELEFÓNICA C.R. od roku 2006

Zdroj:[10]

NWR

New World Resources Plc je jedním z největších producentů uhlí a koksu ve střední Evropě. K 1. 1. 2012 disponovala uhelnými zásobami v hodnotě 385 miliónů tun. Od roku 2008 je společnost kótována na burzách v Londýně, Varšavě a Praze. Vybrané ukazatele této společnosti jsou shrnuty v Tabulce 8.

Tabulka 8: Vybrané kapitálové ukazatele společnosti NWR

Ukazatele kapitálového trhu společnosti NWR				
Maximum za poslední rok		130 CZK		
Minimum za poslední rok		67 CZK		
Aktuální cena (8. 4. 2013)		67 CZK		
% výkonnost za poslední rok		- 46 %		
Dividendy společnosti za posledních 5 let				
2007	2008	2009	2010	2011
0,28 EUR	0,18 EUR	0,21 EUR	0,16 EUR	0,06 EUR
Průměrný dividendový výnos za 5 let (k současné ceně)			6,83 %	

Zdroj: upraveno podle [10]

Na obrázku 8 je zobrazen vývoj akcií společnosti NWR od jejich vypuštění na BCPP. Po zveřejnění loňských ekonomických výsledků společnosti (meziroční pokles výnosů o 20 %, pokles EBITDA o 51 %) ceny stále klesají. Vzhledem ke klesající tendenci, kdy není jasně definována spodní hranice kurzu akcií, by zřejmě nebylo vhodné to této společnosti investovat hned, ale vyčkat na možný rostoucí trend v budoucnu, z důvodu možného rozšíření dolů a uhelných zásob na Karvinsku. Vzhledem k neustálému poklesu cen od vypuštění emise na BCPP, kdy ještě trh neurčil spodní hranici, není vhodné hned nakupovat, ale vyčkat do okamžiku, kdy trh naznačí cenové dno. Doporučení je tedy zatím neprovádět žádné nákupy akcií.

Obrázek 8: Vývoj kurzu akcií společnosti NWR od jejího uvedení na BCPP

Zdroj:[10]

5 VÝHODY A NEVÝHODY INVESTOVÁNÍ DO VYBRANÝCH CP

Jak můžeme vidět v předchozích kapitolách, investování do akcií je spojené s vyšším rizikem než ponechání peněz na spořicí nebo termínovém účtu. Zároveň nejsou jistou investicí, protože některé tituly mohou za rok mít kapitálový výnos přes 45 % (ERSTE), jiné mohou mít ztrátu přes 46 % (NWR). Je i otázkou štěstí, kam investor své prostředky vloží.

Dividendový výnos může investorovi zajistit lepší zhodnocení prostředků než klasické bankovní produkty. Nicméně dividendy nejsou ničím jistým a ani jejich výše není předem dána. Odvíjí se podle toho, jak si daná společnost vedla v průběhu roku. Pokud by investor pravidelně do akcií investoval pevnou částku, takzvaně „ředil pozici“, dividendový výnos by se mu zvyšoval a cena by se mu průměrovala.

Pro porovnání průměrných výnosů z akcií a běžně nabízených bankovních produktů jsou v Tabulce 9 porovnány roční výše výnosů z akcií, vybraných běžných, spořicích a termínovaných vkladů. V tabulce je vidět, že průměrný kapitálový výnos je záporný, proto je výhodnější si vybírat společnosti s potenciálem k růstu a tím vyššímu kapitálovému zhodnocení. Průměrný dividendový výnos je vyšší než průměrné výnosy běžně nabízených bankovních produktů. Současně s vyšším výnosem je nutné brát v potaz i vyšší riziko v závislosti na vývoji konkrétní společnosti, do které investor investoval své prostředky.

Tabulka 9: Porovnání výnosu investičních instrumentů

Investiční instrument	Průměrný roční výnos
Akcie (kapitálový výnos) ²	- 8,40 %
Akcie (dividendový výnos)	7,81 %
Spořicí účet	1,41 %
Termínovaný účet	2,01 %

Zdroj: vlastní zpracování, [7]

Dalším rizikem je kurz české koruny a cizích měn, které mohou způsobit další nepříjemné ztráty, a je třeba s nimi počítat podle toho, v jaké měně jsou nominovány akcie. V případě práce se jedná o akcie společnosti ERSTE a NWR, které sice mají kurz akcií v korunách českých, ale dividendy vyplácejí v eurech.

² Jedná se o průměrný výnos pěti zkoumaných titulů.

6 VLASTNÍ NÁVRHY A DOPORUČENÍ

Výnosy výše popsaných akciových titulů se různí podle druhu společnosti, proto je vždy vhodné důkladně přemýšlet o tom, kam investor své vloží prostředky. Je vhodné do cenných papírů neinvestovat všechny své prostředky, ale pouze spekulativní kapitál, jehož ztráta neohrozí investorovu existenci, a kapitál, který může být potřebný, umístit například do finančních produktů, které jsou zajištěny státem na úkor nižšího zhodnocení, například spořicí nebo termínované účty, i když jejich výnosy stěží pokrývají inflaci (meziroční růst spotřebitelských cen za únor 2013 je 1,7 % [18]).

V Tabulce 10 jsou porovnány výnosnosti všech emisí, kterými se práce zabývala. Dividendové výnosy všech společností jsou procentuálně velmi vysoké z důvodu nízkých cen, a tak zvýhodňují nákupy dlouhodobých investorů, kteří chtějí akcie držet déle pro lepší zhodnocení. Kapitálový výnos akcií je velmi individuální, záleží na tom, jak si konkrétní společnost v daném roce vedla.

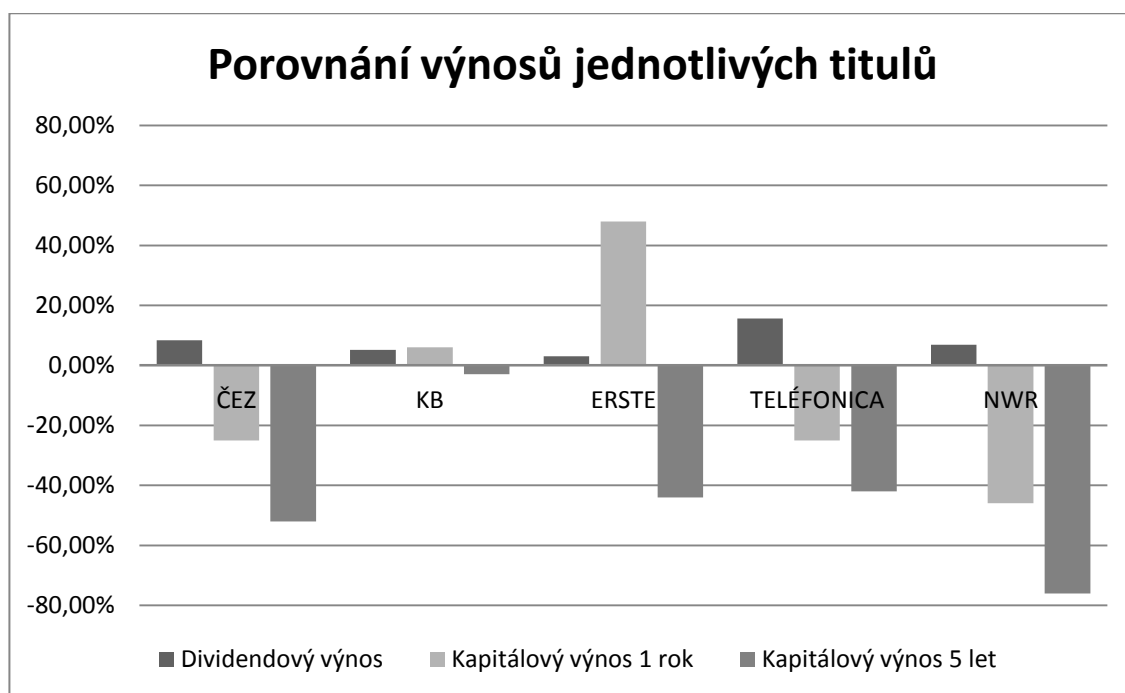
Z tabulky vyplývá, že investor musí provést hlubší analýzu, zda se mu do konkrétní akcie investovat vyplatí nebo ne. Je zřejmé, že pokud by měl investor uloženy prostředky ve všech pěti titulech po dobu pěti let, byla by jeho investice ztrátová z důvodu finanční krize, která přišla v roce 2008 a způsobila obrovské poklesy na akciových trzích a tím pádem i hodnotu investorova portfolia. Tato situace je také zobrazena na Obrázku 9, kde jsou výnosy graficky porovnány.

Tabulka 10: Srovnání výnosů všech společností

Titul	ČEZ	KB	ERSTE	TELEFONICA	NWR
Průměrná dividendy	8,39 %	5,17 %	2,99 %	15,65 %	6,83 %
Výkonnost za rok	- 25 %	6 %	48 %	- 25 %	- 46 %
Výkonnost za 5 let	- 52 %	- 3 %	- 44 %	- 42 %	- 76 % ³
Maximum za rok	789 CZK	4 214 CZK	674 CZK	419 CZK	130 CZK
Minimum za rok	564 CZK	3 089 CZK	350 CZK	281 CZK	67 CZK

Zdroj: vlastní zpracování

³ Výnos od vypuštění emise na BCPP.

Obrázek 9: Porovnání výnosů jednotlivých společností

Zdroj: vlastní zpracování

Všeobecně je doporučováno používat ochranný STOP příkaz, který by zajistil prodej akcií v momentě, kdy by ztráty z obchodu nebyly akceptovatelné. Dále také existují příkazy typu PROFIT target. Ten je možný umístit nad současný kurz a slouží jako cílová hranice, na které se akcie prodá. Jedním z příkazů je také TRAILING STOP, který se automaticky posouvá s postupným růstem kurzu, aby ochránil kapitálové zisky prodejem v případě vyššího poklesu kurzu.

Investorovi se vyplatí vyhledávat cenové úrovně, které by mohly mít potenciál na odrazení kurzu (hladiny podpory a odporu) a v těchto místech umísťovat své příkazy tak, aby lépe využil potenciál trhu.

Zároveň kromě cenných papírů může investor vložit část svých prostředků do hmotných aktiv, jako např. nemovitosti a drahé kovy.

Investor si pro obchody s cennými papíry musí zvolit obchodníka, který mu nejvíce vyhovuje z pohledu nabízených služeb i výše poplatků.

Pro jakékoliv investování je pro investora především nutné každou investici velice dopodrobna prozkoumat, zjistit si možné scénáře a směr, kam by se mohla investice vyvíjet, a zhodnotit, zda se vůbec daná investice vyplatí, a teprve poté do investice vložit své prostředky a

neustále svou investici kontrolovat tak, aby zabránil náhlým vysokým ztrátám v případě silného poklesu.

ZÁVĚR

Cenné papíry, převážně akcie, slouží jako jeden z dynamičtějších investičních nástrojů. Přesto je vhodné do akcií neinvestovat všechny své volné finanční prostředky, protože se může stát, že po výrazném zakolísání finančních trhů naše investice ztratí velkou část své hodnoty. Proto je lepší do cenných papírů investovat pouze spekulativní kapitál, jehož ztráta výrazně neohrozí investorovu finanční situaci.

Tato práce měla za cíl zmapovat investování do cenných papírů. Bylo vybráno pět nejlikvidnějších titulů na Burze cenných papírů Praha, zkoumána jejich výnosnost a hodnoceno, jakým způsobem by se mohly kurzy těchto akcií vyvíjet v budoucnu.

Kapitálové výnosy společností se velmi lišily. Na jedné straně společnost Erste, jejíž akcie mají meziroční výnos 48 %, na straně druhé společnost NWR, jejíž akcie mají meziročně pokles o 46 %. Průměrný výnos všech těchto společností byl meziročně nulový, s malým poklesem. Pokud by investor chtěl zvýšit kapitálové výnosy, rozhodně by neměl investovat do všech akcií, ale měl by si volit ty, které mají nejvyšší růstový potenciál.

Na druhé straně je ovšem dividendový výnos, který zajišťoval průměrně přes 7,5 % zisku, což převyšuje jakékoliv bankovní účty. Problém by nastal v momentě, kdy by investor držel rok akcie všech těchto společností, protože průměrný výnos z celé investice by byl záporný v důsledku silných poklesů kurzů u většiny ze zkoumaných titulů.

Nízké kurzy akcií jsou ovšem velmi lákavé pro dlouhodobé investory, kteří zohledňují dividendový výnos před kapitálovým, a jelikož dividendy společností se ve sledované době neměnily, nastává pro ně velmi atraktivní období, kdy dividendy budou mít vyšší procentuální výnosnost v porovnání s nákupní cenou akcií.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

SEZNAM LITERATURY

- [1] JÍLEK, Josef. *Akciové trhy a investování*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009, 656 s. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-2963-3.
- [2] KOUBA, Karel, Ondřej VYCHODIL a Jitka ROBERTS. *Privatizace bez kapitálu: zvýšené transakční náklady české transformace*. Vyd. 1. V Praze: Karolinum, 2005, 177 s. ISBN 80-246-0954-1.
- [3] MUSÍLEK, Petr. *Trhy cenných papírů*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Ekopress, 2011, 520 s. ISBN 978-80-86929-70-5.
- [4] NESNÍDAL, Tomáš a Petr PODHAJSKÝ. *Obchodování na komoditních trzích: průvodce spekulanta*. 2. rozš. vyd. / . Praha: Grada, 2007, 200 s. ISBN 80-247-1851-0.
- [5] REJNUŠ, Oldřich. *Finanční trhy*. 3., rozš. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2011, 689 s. ISBN 978-80-7418-128-3.
- [6] SVOBODA, Martin. *Asset guide: [průvodce finančními indexy]*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2006, 372 s. ISBN 80-251-1284-5.

SEZNAM INTERNETOVÝCH ZDROJŮ

- [7] *Aktuální úrokové sazby spořicíh účtů* [online]. 2013 [cit. 2013-03-22]. Dostupné z: <http://www.uctysporici.cz/products/aktualni-urokove-sazby-sporicich-uctu-a-terminovanych-vkladu/>
- [8] BH SECURITIES, a.s. *BH Securities* [online]. 2013 [cit. 2013-01-25]. Dostupné z: <http://www.bhs.cz/>
- [9] BHS. *ZAVEDENÍ NOVÉHO OBCHODNÍHO SYSTÉMU NA BCPP - Xetra® Praha – co to znamená?*. Praha, 2013. Dostupné z: <http://www.bhs.cz/Resources/Xetra%20-%20info.pdf>
- [10] BURZA CENNÝCH PAPÍRŮ PRAHA, a.s. *Burza cenných papírů Praha, a.s.* [online]. 2012 [cit. 2013-04-08]. Dostupné z: <http://www.bcpp.cz/>
- [11] Burza cenných papírů. RM-SYSTÉM, česká burza cenných papírů a.s. *RM-SYSTÉM* [online]. 2008 [cit. 2012-10-15]. Dostupné z: <http://www.rmsystem.cz/>

- [12] BROKERJET ČESKÉ SPOŘITELNY, a.s. *Brokerjet.cz - broker, akcie, burza, forex, deriváty* [online]. 2013 [cit. 2013-01-25]. Dostupné z: <https://www.brokerjet.cz/home/index1.phtml>
- [13] CYRRUS, a.s. *Akcie, investice a investiční služby* [online]. 2013 [cit. 2013-01-25]. Dostupné z: <http://www.cyrrus.cz/>
- [14] CEE STOCK EXCHANGE GROUP. *CEESEG - The CEE Stock Exchange Group* [online]. 2013 [cit. 2013-01-28]. Dostupné z: <http://www.ceeseg.com/about/>
- [15] CENNÉ PAPÍRY: Dohled a podnikání na kapitálovém trhu; Kolektivní investování; Penzijní fondy; Komoditní burzy. Ostrava: Sagit, 2012, sv. ÚZ. ISBN 978-80-7208-934-5.
- [16] ČESKÁ SPOŘITELNA, a.s. *Osobní finance - Česká spořitelna* [online]. 2013 [cit. 2013-01-25]. Dostupné z: <http://www.csas.cz/banka/nav/osobni-finance-d00013163>
- [17] ČESKOSLOVENSKÁ OBCHODNÍ BANKA, a. s. *ČSOB - On - line obchodování s cennými papíry* [online]. 2013 [cit. 2013-01-25]. Dostupné z: <http://www.csob.cz/cz/Lide/Sporeni-a-investovani/Stranky/On-line-obchodovani-s-cennymi-papiry.aspx>
- [18] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. [online]. 2013 [cit. 2013-03-22]. Dostupné z: <http://www.czso.cz>
- [19] EasyInvest: Riziko, Výnos, Likvidita. *EasyInvest* [online]. 2012 [cit. 2012-11-01]. Dostupné z: <http://easyinvest.cz/zaciname-riziko-vynos-likvidita/>
- [20] FIO BANKA, a.s. *Banka, internetbanking, účet, investice, akcie, burza* [online]. 2013 [cit. 2013-01-25]. Dostupné z: <http://www.fio.cz/>
- [21] J & T BANKA, a.s. *J & T BANKA | Jsme jednou z nejdynamičtější rostoucích bank v regionu* [online]. 2013 [cit. 2013-01-25]. Dostupné z: <http://www.jtbank.cz/>
- [22] Kapitálový trh | BusinessInfo.cz. *CzechTrade* [online]. 2012 [cit. 2012-10-15]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/kapitalovy-trh-opu-4624.html#b11>
- [23] KOMERČNÍ BANKA, a.s. *Komerční banka* [online]. 2013 [cit. 2013-01-25]. Dostupné z: <http://www.kb.cz/cs/index.shtml>

- [24] LBBW BANK CZ A.S. *LBBW Bank CZ - Moderní univerzální banka pro osobní, privátní i firemní klientelu* [online]. 2013 [cit. 2013-01-25]. Dostupné z: <http://www.lbbw.cz/>
- [25] PATRIA FINANCE, a.s. *Patria Direct* [online]. 2013 [cit. 2013-01-25]. Dostupné z: <https://www.patria-direct.cz/>
- [26] PPF BANKA A.S. *PPF Banka | Hlavní stránka* [online]. 2013 [cit. 2013-01-25]. Dostupné z: <http://www.ppfbanka.cz/cz/hlavni-stranka.html>
- [27] RAIFFEISENBANK a.s. *Raiffeisenbank - banka inspirovaná klienty* [online]. 2013 [cit. 2013-01-25]. Dostupné z: <http://www.rb.cz/>
- [28] UNICREDIT BANK CZECH REPUBLIC, a.s. *Občané | UniCreditBank - Hlavní prezentace* [online]. 2013 [cit. 2013-01-25]. Dostupné z: <http://www.unicreditbank.cz/>
- [29] WOOD & COMPANY FINANCIAL SERVICES, a.s. *Wood & Company* [online]. 2013 [cit. 2013-01-25]. Dostupné z: <http://www.wood.com/>
- [30] Zákon 513/1991 Sb., obchodní zákoník. In: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/obchzak/>. [cit. 2013-02-10].